

prima instanță: V. Negru
instanța de apel: S. Arnăuț, G. Crețu, D. Manole
instanța de recurs: M. Cernat, N. Clima, V. Arhip

dosar nr.2rh-160/17

Î N C H E I E R E

27 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire depusă de către Paladii Liuba,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Paladii Liuba
împotriva Societății pe Acțiuni „Monolit” cu privire la restabilirea în funcție, încasare
salariului și restituirea sumelor bănești,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2010, prin care
a fost restituită cererea de recurs depusă de Paladii Liuba,

c o n s t a ț ă:

La 22 decembrie 2009, Paladii Liuba a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SA „Monoit” cu privire la restabilirea în funcție, încasare salariului și
restituirea sumelor bănești.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că din luna decembrie 1987 și până la
20 august 1993 activat în cadrul SA „Monolit” în funcție de contabil-șef.

Menționează că a fost concediată de la serviciu în baza art. 263 alin. 1 din Codul
muncii, însă a fost restabilită în funcție în baza hotărârii Prezidiului Judecătoriei
Supreme a Republicii Moldova din 29 mai 1995, și ordinului SA „Monolit” nr. 62-c
din 12 iunie 1995.

Astfel, a activat până la data de 19 septembrie 1995, când conform ordinului nr.
42 din 18 septembrie 1995 a fost concediată în baza art. 38 alin. 1 din Codul muncii.

Susține că considerând ordinul nr. 42 din 18 septembrie 1995 ilegal l-a contestat
în instanța de judecată, însă prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mu. Chișinău din 10
februarie 1998, menținută prin decizia Tribunalului mun. Chișinău din 27 mai 1998 și
decizia a Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 1998, acțiunea a fost respinsă.

Astfel, la 09 octombrie 1998 s-a adresat cu o plângere Procurorului General al
RM și invocând dezacordul cu hotărârile instanțelor judecătorești a solicitat
examinarea materialelor cauzei și anularea hotărârilor instanțelor de judecată, însă ca
răspuns Procuratura Generală i-a comunicat că materialele dosarului au fost examinate
și nu este motiv de a interveni cu recurs în instanța de judecată.

Relatează că recent în urma unei convorbiri cu un membru al SA „Monolit” a înțeles că administrația SA „Monolit” intenționat, a procedat în așa fel ca dânsa să piardă procesul.

Solicită Paladii Liuba, restabilirea în funcția de contabil-șef al Filialei nr. 56 a SA „Monolit” începând cu data de 19 septembrie 1998, încasarea salariului pentru toată perioada lipsei forțate de la lucru ținându-se cont de coeficientul de indexare a mijloacelor bănești.

La data de 28 ianuarie 2010, Paladii Liuba a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Monolit” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a invocat că prin ordinul administrației Filialei nr. 56 a SA „Monolit” nr. 42 din 18 septembrie 1995 a fost concediată din funcția de contabil-șef în baza art. 38 alin. 1 din Codul muncii.

Nefiind de acord cu ordinul de concediere l-a contestat în instanța de judecată iar la 30 ianuarie 1997 s-a adresat cu o cerere către administrația și comitetul sindical al Filialei nr. 56 a SA „Monolit”, solicitând calcularea și achitarea sumei neachitate pentru perioada concediului nefolosit în anii 1994-1995, dar la solicitarea adresată nu a primit nici un răspuns.

Totodată a solicitat achitarea salariului pentru lunile iulie, august și perioada 1-19 septembrie 1995, însă nici această solicitare nu a fost satisfăcută din motivul lipsei mijloacelor financiare.

Mai indică reclamanta că la data de 27 martie 1996, s-a adresat cu o cerere în instanța de judecată împotriva SA „Monolit” solicitând achitarea premiului pentru rezultatele muncii și a stagiului de muncă neîntrerupt în perioada 20 august 1994 – 01 ianuarie 1996, iar prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 03 octombrie 1996, SA „Monolit” a fost obligată să-i achite suma de 502,78 bani.

Susține că întrucât hotărârea judecătorească nu a fost executată, s-a adresat repetat cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „Monolit” solicitând restituirea sumei - indemnizației pentru concediul nefolosit pe perioada 20 august 1994 - 20 august 1995, salariului neachitat pentru perioada iulie, 1-19 septembrie 1995, repararea prejudiciului pentru neachitarea la timp a salariului și încasarea sumelor solicitate ținându-se cont de coeficientul de inflație conform legislație în vigoare.

Prin hotărârea Judecătorei sect. Buiucani mun. Chișinău din 04 iunie 1997, menținută prin acțiunea a fost respinsă.

Ulterior, prin decizia Tribunalului Chișinău din 17 noiembrie 1998, acțiunea a fost admisă parțial, iar prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2000, acțiunea a fost respinsă.

Susține reclamanta că în consecință s-a adresat cu o cerere Procurorului General al Procuraturii RM pentru a examina materialele cauzei și a interveni cu recurs, însă ca răspuns a fost informată că calculele au fost efectuate corect iar decizia este întemeiată.

Invocă că recent în urma unei convorbiri cu un membru al SA „Monolit” i-a fost comunicat că administrația SA „Monolit” a depus multe eforturi pentru ca dânsa să nu aibă câștig de cauză.

Solicită Paladii Liuba, restituirea sumelor neachitate conform legislației în vigoare la momentul pe toată perioada de neachitare ținându-se cont de coeficientul de indexare.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2010, cererea de chemare în judecată depusă de Paladii Liuba împotriva SA „Monolit” cu privire la restabilirea în funcție și încasarea salariului și cererea de chemare în judecată depusă de Paladii Liuba împotriva SA „Monolit” cu privire la încasarea sumelor bănești neachitate de angajator au fost conexe într-o singură procedură.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2010 procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Paladii Liuba împotriva SA „Monolit” cu privire la restabilirea în funcție, încasarea salariului și a sumelor bănești a fost încetat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2010, a fost respins recursul declarat de Paladii Liuba și menținută încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2010, prin care procesul a fost încetat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2010, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Paladii Liuba împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2010.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2010, a fost restituită cererea de recurs depusă Paladii Liuba, fiindu-i remise Liubei Paladii cererea de recurs cu toate documentele anexate.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2011 a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Paladii Liuba împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2010.

La data de 20 iunie 2017, Paladii Liuba a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2010, solicitând admiterea cererii de revizuire, rejudecarea cauzei, admiterea acțiunii în sensul formulat și constatarea nulității Regulamentului Comitetului de conducere a SA „Monolit”, aprobat la 20 iunie 1995 de președintele Consiliului de observatori, Regulamentului filialei SA „Monolit” aprobat de președintele Consiliului de observatori a SA „Monolit” la 20 iunie 1995 și adresării directorului Filialei nr. 56 a SA „Monolit”, V. Stanchevici către contabilul-șef al SA „Monolit” V. Gavrilova cu acordul dat și semnătura pusă pe data de 15 iulie 1995.

În motivarea cererii de revizuire cu referire la prevederile art. art. 449 lit. b), c) CPC, Paladii Liuba a invocat că recent, la 15 aprilie 2017 a cunoscut de la o persoană ce a activat în cadrul SA „Monolit” despre faptul că Regulamentul SA „Monolit” prezentat în cadrul examinării cauzei și care a fost pus la baza hotărârii din 11 februarie 1998 nu a existat și nici nu a fost aprobat.

Indică Paladii Liuba că luând cunoștință de materialele cauzei a aflat că în cadrul examinării cauzei au fost prezentate două Regulamente ale filialei SA „Monolit” în redacții diferite.

Astfel, primul Regulament aprobat de Consiliul de observatori a SA „Monolit” la 06 iulie 1993 a fost prezentat în ședința Curții Supreme a RM, când prin decizia din 14 februarie 1996 a fost anulată hotărârea Judecătoriei sect. Buiucani mun. Chișinău din 14 decembrie 1995 și restabilită dânsa în funcția de contabil șef.

Conform prevederilor pct. 5.8 și 7.4 din Regulamentul menționat directorul filialei angajează și numește în funcție persoane în limitele competenței. Directorul și directorul tehnic al filialei angajează și concediază directorul general al societății.

Al doilea Regulament al filialei SA „Monolit” aprobat de Consiliul de observatori a SA „Monolit” la 20 iunie 1995 a fost prezentat la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău în ședința de judecată din 11 februarie 1995 când a fost pronunțată hotărârea.

Iar, potrivit pct. 5.3 și 5.5 al acestui Regulament, Directorul filialei și directorul tehnic (la propunerea directorului filialei) este angajat și eliberat din funcție de către Directorul General. Directorul filialei stabilește efectivul lucrătorilor filialei, angajează și eliberează din funcție lucrători în corespundere cu programul de lucru.

Susține că despre prevederile Regulamentului SA „Monolit” aprobat la 06 iulie 1993 atât în cadrul examinării cauzei, cât și în hotărârile Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14 decembrie 1995 și 23 mai 1996 nu s-a menționat nimic, punându-se accentul doar pe ordinul SA „Monolit” nr. 79 din 06 iulie 1995.

Prin urmare, consideră că materialele prezentate de pârâți în cadrul examinării cauzei și care au fost puse la baza adoptării hotărârilor judecătorești sunt contrare legislației muncii.

La data de 14 iulie 2017, Paladii Liuba a depus cerere de revizuire suplimentară prin care din motivele invocate în cererea de revizuire inițială a solicitat suplimentar la cerințele înaintate anterior casarea deciziei irevocabile a Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 1998 pe cauza civilă nr. 2-2639/1995, 2-1076/2000 și deciziei irevocabile a Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2000 pe cauza civilă nr. 2-1000/1997 (f. d. 107-109)

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuenta Paladii Liuba cu referire la dispozițiile art. 449 lit. b), c) CPC, a invocat că recent i-a devenit cunoscut faptul că materialele prezentate de SA „Monilit” în cadrul examinării cauzei și care au fost reținute de instanță ca probe justificative la adoptarea hotărârilor judecătorești sunt contrare legislației muncii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reține că în conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederilor art. 449 lit. b) este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere.

Totodată, potrivit art. 449 lit. c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Colegiul remarcă că redeschiderea procesului în temeiul art. 449 lit. c) CPC, poate fi posibilă doar cu condiția că prin hotărârea sau decizia emisă, instanța s-a expus în privința drepturilor unor persoane care nu au fost atrase în proces ca participanți, lezându-le astfel în drepturi - fapt ce urmează a fi confirmat în instanța de judecată prin prezentarea probelor.

Cu referire la prevederile citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că circumstanțele descrise în cererea de revizuire nu corespund exigențelor art. 449 lit. b), c) al CPC, aspect ce indică la netemeinicia cererii de revizuire.

Situația de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecătii în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că revizuenta Paladii Liuba în cererea de revizuire nu a invocat nici un temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, ci din contra a oferit împrejurări ce țin de fondul cauzei.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Independent de cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a remarca și faptul că cerințele înaintate în cererea de revizuire cu referire la casarea deciziei irevocabile a Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 1998 pe cauza civilă nr. 2-2639/1995, 2-1076/2000 și deciziei irevocabile a Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2000 pe cauza civilă nr. 2-1000/1997, nu țin de competența Curții Supreme de Justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Paladii Liuba, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2010, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Paladii Liuba împotriva Societății pe Acțiuni „Monolit” cu privire la restabilirea în funcție, încasare salariului și restituirea sumelor bănești.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva